

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3CoCsp/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819201449
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819201449.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudcov Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzska republika, zapísaného pod č. 542097902, konajúceho na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547 proti žalovanému M. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, o zaplatenie 1.047,25 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 26. augusta 2019 č.k. 12Csp/3/2019 - 66

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 1.047,25 eur, spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 16,90 % ročne zo sumy 908,50 eur od 3.6.2016 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.007,25 eur od 3.6.2016 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že právny predchodca žalobcu Cetelem Slovensko, a.s. a žalovaný uzatvorili dňa 14.4.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 1.000 eur. Žalovaný sa túto pôžičku zaviazal splácať v 48 pravidelných mesačných splátkach vo výške 30,82 eur, pri úrokovej sadzbe 16,90 % ročne, RPMN 18,26 %, priemernej RPMN 34,42 %, s tým, že celková výška pôžičky predstavuje sumu 1.382,40 eur. Žalovaný si svoju zmluvnú povinnosť neplnil, čím sa dostal do omeškania a preto právny predchodca žalobcu dňa 9.6.2016 zaslal žalovanému oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy vo výške 1.047,25 eur.

4. Súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 52, § 53 ods. 9, § 54a, §101, § 103 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (OZ), a dospel k záveru, že nárok žalobcu uplatnený žalobou je premlčaný. Súd prvej inštancie mal za to, že premlčacia doba v prípade uplatnenia nároku veriteľa na predčasné zosplatenie dlhu začína plynúť odo dňa splatnosti splátky, pre ktorú sa stal zročným celý dlh, keď v prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy môže dodávateľ uplatniť právo na zosplatenie dlhu najskôr po

uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Vychádzal zo zistenia, že úver poskytnutý vo výške 1.000 eur bol žalovaný povinný uhradiť v 48-tich mesačných splátkach v hodnote 30,82 eur, ktorú povinnosť na plnenie porušil. Zaplatil len 3 splátky, každú v sume 31 eur, jednu splátku v sume 81,05 eur a jednu splátku v sume 37,81 eur. Poslednú splátku uhradil dňa 11.11.2015. Splátku so splatnosťou ku dňu 15.12.2015, ani žiadnu ďalšiu už neuhradil, preto veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť dlhu ku dňu 2.6.2016. Keďže celý dlh sa stal zročným pre nezaplatenie splátky splatnej ku dňu 15.12.2015 a podľa § 103 OZ všeobecná trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku na úhradu predčasne zosplateného záväzku začala plynúť vo väzbe na zročnosť uvedenej splátky, t.j. odo dňa 15.12.2015, premlčacia doba uplynula 15.12.2018. Žalobca uplatnil svoj nárok na súde až po uplynutí premlčacej doby žalobou podanou dňa 23.5.2019. Z dôvodu premlčania práva zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré podľa § 54a OZ nie je možné platne priznať v súdnom konaní, súd žalobu zamietol.

5. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, preto rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

6. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca vymedzujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP, teda že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f), a vec nesprávne právne posúdil (h). Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Žalobca v odvolaní citoval ust. § 101, § 103, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a argumentoval nesprávnym právnym posúdením premlčania uplatneného nároku tvrdiac, že plynutie 3-ročnej premlčacej doby zosplateného dlhu je nevyhnutné posudzovať až od času jeho zosplatenia, kedy žalobca mohol nárok prvý raz uplatniť na súde. Uviedol, že premlčacia doba by podľa názoru súdu prvej inštancie mala začať plynúť skôr, ako reálne dôjde k zosplateniu dlhu. Žalobca je toho názoru, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, ide o právo veriteľa, nie o jeho povinnosť. Má za to, že ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ nemajú žiaden vplyv na plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatenia dlhu sa jednotlivé mesačné splátky premlčávajú samostatne, a až ku dňu 2.6.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné po 15.6.2016. Podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/2016/2018, Krajského súdu v Bratislave, č.k. 10Co/88/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17 Co 228/2016.

8. Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné. Rozsudok je vecne správny, z ktorých dôvodov ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočností, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak, či ich súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, 193 a 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci je naplnený chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, ku ktorej dochádza vtedy, keď súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo keď zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Žiadny z odvolacích dôvodov nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj v podstate správny právny záver a podal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade so zmyslom a účelom aplikovanej zákonnej úpravy. Záver súdu prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu je vo výsledku vecne správny.

13. S dôvodmi napadnutého rozsudku sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dopĺňa:

14. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Podľa § 54a OZ účinného od 5. 12. 2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

19. Podstatou odvolacej argumentácie žalobcu je názor, že konajúci súd nemal plynutie premlčacej doby celého dlhu odvíjať od splatnosti ním ustálenej prvej omeškanej splátky, ale mal brať do úvahy okamih zosplatenia celého úveru. Súd prvej inštancie sa však podľa názoru odvolacieho súdu s otázkou premlčania nároku vysporiadal správne a premlčanie nároku odvíjať od zaplatenia dlhu nie je možné.

20. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 OZ. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon a pod sankciou neplatnosti nemožno túto dobu zmeniť ani dohodou strán, pričom jej uplynutím dochádza k právnym účinkom premlčania (strata možnosti vynúteného splnenia práva na základe námietky premlčania). Z hľadiska prejednávaneho sporu je premlčacia doba trojročná (§ 101 OZ) a nakoľko zo strany veriteľa došlo k vyhláseniu mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru (§ 565 OZ), začala premlčacia lehota plynúť odo dňa, kedy veriteľ mohol po prvýkrát úver zosplatiť, nie odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ako tvrdí žalobca. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 565 OZ, t. j. veriteľ môže vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru do splatnosti najbližšej splátky nasledujúcej po uplynutí troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie s ktorou sa stal splatný celý dlh, samozrejme za splnenia ďalšej podmienky podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorým je upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia úveru aspoň 15 dní pred uplatnením tohto práva. Ustanovenie § 103 OZ má vo vzťahu k § 101 OZ povahu špeciality, rovnako povahu lex specialis má ustanovenie § 53 ods. 9 OZ vo vzťahu k § 565 OZ.

21. V konaní nebolo sporné, že nárok uplatnený v konaní vychádzal z práva žalobcu na úhradu záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úveru v dôsledku jeho predčasného zosplatenia ku dňu 2.6.2016. Obsahu listinných dôkazov (prehľad splátok čl. 25-26 spisu, oznámenie o zosplatení dlhu na čl. 26 spisu)

zodpovedá záver súdu, že veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru pre nesplnenie splátky splatnej 15.12.2015.

22. Aj keď predpokladom zročnosti celého dlhu je úkon veriteľa, ktorým u dlžníka uplatní predčasnú splatnosť dlhu, zákonná úprava nijako nešpecifikuje, kedy nastáva splatnosť záväzku, vo vzťahu ku ktorému bolo právo na predčasné zosplatenie uplatnené. Právna úprava vymedzuje iba podmienky, za ktorých môže veriteľ toto svoje právo využiť, a v záujme odstránenia právnej neistoty v § 103 druhá veta OZ presne špecifikuje, od splatnosti ktorej splátky začína plynúť premlčacia doba pre zosplatený dlh. Podľa názoru odvolacieho súdu teda premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 OZ) u spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 OZ až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu, čo znamená, že premlčacia doba plynie od okamihu, kedy veriteľ po prvý raz mohol celý dlh zosplatiť (nie kedy tak skutočne urobil). Keďže v danom prípade k zosplateniu došlo pre splátku splatnú 15.12.2015, berúc do úvahy lehotu 3 mesiacov od zročnosti splátky a deň podania žaloby (22.5.2019), je nárok premlčaný.

23. Výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania vyplýva z § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní procesne neúspešný a žalovanému nevznikli žiadne trovy konania, o výške ktorých by bolo potrebné rozhodnúť, z ktorých dôvodov odvolací súd vyslovil, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).